

Murat DESTİCİ

25. Meslek Komitesi (Sarraf, Optik ve Hediyeelik Ürünler) Meclis Üyesi

Kuyumcular, Gözlükçüler, Hediyeelik Ürünler Sektörel Sorunlar ve Öneriler

Komitemiz kuyumcular, gözlükçüler, hediyeelik eşya, saatçılar, lületaşçılar, avcılar, seramikçiler vb. ürünleri imalat ve satışını yapan geniş meslek erbabından oluşmaktadır.

Komitemize bakıldığında genel olarak el sanatları ağırlıklı olduğu görülmektedir.

Başlıklar altında incelediğimizde kuyumcular şehrimizde değerli madenlerin alımı ve satımı ile mesleklerini icra etmektedirler. Ancak kuyumculuk mesleğini icra edenler, artık al-sat ile hayatlarını idame ettirmektedirler. Önceki yıllarda şehrimizde değerli maden işleme atölyeleri mevcut iken şu anda bu küçük atölyelerde tamir ve tadilatla sınırlı hizmet vermeye çalışmaktadır. Halbuki şehrimizden dünyaya açılması gereken sektöre damga vurmuş Sivrihisar Cebesi ve Sivrihisar Küpesi gibi sektörde önemli bir yeri olan el sanatının yok olmaya yüz tutması gibi bir sorun vardır. Acilen bu değerimizin coğrafi patentinin alınıp kuyumculuk zanaatı alanında şehrimize kazandırılması gerekmektedir. Detayla incelendiğinde bu alanda sektörün farklı sorunları da bulunmaktadır.

Gözlükçülük sektörünü ele alırsak, sektör sağlık hizmet sağlayıcısıdır.

Bu nedenle de en büyük müşterisi devlettir. Ancak devletimiz de gözlük ödemelerine 15 yılı aşkındır artırım yapmamaktadır. Bu durumda sektörde aşırı sıkıntılara yol açmaktadır. Bunun yanı sıra sektöre dışarıdan aşırı bir saldırıda da vardır. Optisyenlik müesseselerinde satılması gereken ürünler cami ve pazar köşelerinde sağlıksız koşullarla satılmakta, güneş gözlükleri neredeyse her dükkanın kapısının önünde bulunmakta ve sahte ürünler her köşe başında cirit atmaktadır. Sağlık bakanlığı denetiminde hizmet veren gözlük sektörü gerekli kanunlar çıkmadığı için bunlarla da mücadele etmektedir. Gerekli kanunlar yurt dışında olduğu gibi çıkarılmaz ise sektörü ileride daha da sıkıntılar beklemektedir. Halk arasında da gözlüğün sağlık ürünü olduğunun anlaşılması ve bu tip Ortez ve Protez ürünlerin yetkili hizmet sağlayıcılarından alın-

ması gerektiği anlatılmalıdır. Ayrıca kanunlardaki boşluklar sebebiyle de yurtdışı kökenli grup firmalar ülkemize aşırı ilgi göstermekte ve her AVM ve işlek caddelerde yerel firmalara rakip olmaktadır. Kısacası sektör işinden çok bu sorunlarla baş etmeye çalışmaktadır.

Hediyeelik eşya alanında bakıldığında ise durum milyoncu anlayışına dönmüş durumdadır. Kaliteden daha ziyade sürümden kazanma anlayışı ön plana çıkmıştır. Bu işyerlerinde bardaktan kırtasiyeye, lavabodan elektrik prizine kadar her şey bulunabilmektedir. Bu durum sektörün para kazanma çabası ve aynı zamanda duyulan talebin bir göstergesidir. Eskiden hediye götürürken kaliteyi almak ve dostlara götürmek apayrı bir anlayıştı. Bu kaybolan alım gücünün bir eseridir. Sektörde çağa ayak uydurmak durumunda kalmış ve Çin mallarına bir pazar olmuştur. Ama

bunun yanında incelendiğinde işyeri sahipleri de yerden göğe kadar haklılardır.

Saatçilik ise zamana yenik düşen kaybolmaya yüz tutmuş çok özel bir meslektir. Eskiden saat düğünlerin ve sünnet çocuklarının en özel hediyesi iken şimdi öylesine alınan bir ürün durumundadır. Ayrıca saat tamirciliği de seçkin bir meslek iken şimdi bu meslek için çırağ bile bulunamamaktadır. Bu durum böyle devam ederse dededen kalma saatlerimizi tamir ettirebilmemiz mümkün olmayacaktır. AVM'lerdeki saat mağazaları ise yerel mağazaları bitirme noktasına getirmiştir. Umarım bu sektörü ilerde sadece anılardan anlatmak zorunda kalmayız.

Lületaş ustaları ve işletmecileri sektör olarak devlet güvencesinde olsa da artık yok olmak üzeredir. Sektör hak ettiği kazancı sağlayamadığı için yetişen usta da bir elin parmakları kadardır. Sektöre ayrıca Çin vb ülkelerden de saldırılar had safhadadır. Şehrimizin dünyaca tanınan lületaş namı diğer "Deniz Köpüğü" yeterli ilgiyi görmemektedir. El sanatlarından vergi kaldırılrsa da bu meslek adı altında farklı şekilde işyerleri açılıp farklı ürünleri satışı yapılmakta, bu da hak sahiplerini zor durumda bırakmaktadır. Ayrıca lületaş madeni de eskisi kadar bol olmadığından ya da çıkarılmadığından maliyetleri artırmaktadır. Kısacası sorunlarla mücadele eden çok

özel bir sanat artık ayakta kalmayı bırakıp emeklemeye çalışmaktadır. Av malzemeleri satışı yapan arkadaşlarımız ise en büyük sorunu devletin kanunlarında yaşamaktadır. Sattıkları ürünlerin raf ağırlıkları ambalajları ile birlikte hesaplandığı için raflarında yeterince ürün bulunduramamaktadır. Amatör kara avcılığı ve balık avcılığı da yeterli denetlenmediğinden sıkıntılar yaşanmaktadır. Olta avcılığına ceza kesilirken, farklı şekilde avlananlar tespit edilemediğinden avlanacak tür sayısı azalmakta bu da sektördeki firmaların satışlarını azaltmaktadır. Kara avcılığında ise devam eden OHAL durumu sektöre darbe vurmaktadır. Bunun yanında ise firmalar bürokratik işlemlerde de ayrıca sıkıntılar yaşamaktadır. Bu durumda firmalara ayrıca yük oluşturmaktadır.

Seramikçilerimiz ise komitemizin sanatçıları konumundadır. Seramikçilerin elinden çıkan her bir ürünün ayrı bir emeği ve ayrı bir kimliği vardır. Ama ne yazık ki son zamanlarda eğitimsiz ve meslek erbabı olmayan kişilerin de seramik sektörüne el atması bu sanata olan değeri düşürmekte, sektörde çalışanlarda yeterlilik belgesi veya diploma aranmaması nedeniyle sektör baltalanmaktadır. Ülkemizde de her işte olduğu gibi bu alanda da sanata yetince değer verilmediğinden dolayı sıkıntılar yaşanmaktadır. Genel olarak incelediğimizde komitemizde yaşam mücadelesi veren mesleklerden oluşmaktadır. Ama biz odamızın desteğini de yanınızda olduğunu bilerek sorunlarımızı aşacağımızı düşünen meslek temsilcileriyiz.

